

Bruksela, 23 lutego 2024 r.
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Przegląd wdrażania gwarancji dla młodzieży przeprowadzony przez Komitet ds. Zatrudnienia – Najważniejsze wnioski – Zatwierdzenie

Z myślą o ich zatwierdzeniu na posiedzeniu Rady, które odbędzie się w dniu 11 marca 2024 r., delegacje otrzymują w załączeniu najważniejsze wnioski Komitetu ds. Zatrudnienia dotyczące przeprowadzonego przez ten komitet przeglądu wdrażania gwarancji dla młodzieży.

Wnioski w odniesieniu do poszczególnych państw z przeprowadzonego przez Komitet ds. Zatrudnienia przeglądu wdrażania gwarancji dla młodzieży znajdują się w dok. 6831/24 ADD 1.

Dane zgromadzone na potrzeby monitorowania programów gwarancji dla młodzieży w 2022 r., przekazane przez Komitet ds. Zatrudnienia, znajdują się w dokumencie 6831/24 ADD 2.

**Przeprowadzony przez Komitet ds. Zatrudnienia przegląd wdrażania
zalecenia Rady pt. „Pomost do zatrudnienia – wzmocnienie gwarancji dla młodzieży”**

Najważniejsze wnioski Komitetu ds. Zatrudnienia dla Rady

1. Wprowadzenie

Komitetowi ds. Zatrudnienia (EMCO) powierzono monitorowanie postępów we wdrażaniu zalecenia Rady pt. „Pomost do zatrudnienia – wzmocnienie gwarancji dla młodzieży”. W latach 2016, 2018 i 2019 Rada (EPSCO) zatwierdzała zestaw najważniejszych wniosków, które EMCO opracowywał na podstawie prowadzonych przez siebie działań służących monitorowaniu *zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji dla młodzieży* z 2013 r. Podkreślano w nich znaczenie zapobiegania, wczesnego reagowania, ścisłych partnerstw w państwach członkowskich oraz kluczową rolę publicznych służb zatrudnienia.

Od 2021 r. monitoring ten dotyczy wdrażania zalecenia Rady pt. „Pomost do zatrudnienia – wzmocnienie gwarancji dla młodzieży”. W październiku 2021 r. najważniejsze wnioski Komitetu ds. Zatrudnienia dotyczące wdrażania „wzmocnionej” gwarancji dla młodzieży koncentrowały się na wyjątkowo silnym wpływie kryzysu związanego z COVID-19 na młodych ludzi. Podczas kryzysu państwa członkowskie podtrzymywały zdecydowane zaangażowanie polityczne na rzecz wdrożenia gwarancji. We wszystkich państwach członkowskich poczyniono kroki naprzód, a w nowych planach wdrażania, które już zostały przyjęte lub które dopiero miały zostać przyjęte w tym czasie, wskazywano na bardziej systematyczne i spójne podejście do walki z bezrobociem młodzieży i biernością zawodową młodzieży. Jednocześnie we wszystkich obszarach wdrażania gwarancji dla młodzieży utrzymywały się wyzwania, a w wielu przypadkach pandemia stanowiła dodatkowy czynnik hamujący ten proces. Najnowszy przegląd został przeprowadzony przez **grupę ds. analizy polityki w ramach Komitetu ds. Zatrudnienia (EMCO PAG)** w listopadzie 2023 r. Zawarte w niniejszym dokumencie najważniejsze wnioski bazują na wynikach tego przeglądu, przy czym wnioski dotyczące poszczególnych państw przedstawiono w załączniku. Do niniejszego dokumentu załączono również wyniki dla każdego z państw członkowskich z prowadzonego w 2023 r. procesu gromadzenia danych, poprzedzone podsumowaniem najważniejszych wyników na szczeblu UE.

2. Osiągnięte postępy

Ogólnie rzecz biorąc, państwa członkowskie podtrzymują silne zaangażowanie polityczne we wdrażanie wzmocnionej gwarancji dla młodzieży: większość z nich wskazała na podjęte wysiłki na rzecz poprawy swoich zdolności do świadczenia usług na rzecz młodzieży niekształcącej się, niepracującej ani nieszkolącej się (młodzież NEET). W latach 2021–2023 we wszystkich państwach członkowskich odnotowano postępy we wdrażaniu gwarancji dla młodzieży, chociaż ich zaawansowanie w całej UE jest różne, a nawet wydaje się – jak wynika ze zgromadzonych danych – że niektóre aspekty uległy pogorszeniu. Obecnie kluczowe jest, by zająć się zaobserwowanymi wyzwaniami i lukami.

Po okresie pandemii, w którym odsetek młodzieży NEET osiągnął szczyt, ponownie widać tendencję spadkową, która rozpoczęła się już w 2014 r. Ostatnie zmiany mogą wynikać ze zwiększonej skuteczności programów aktywizacji wdrażanych przez państwa członkowskie oraz z dobrych wyników europejskich rynków pracy, charakteryzujących się bezprecedensowo niskim poziomem bezrobocia i rosnącym niedoborem siły roboczej w różnych sektorach.

Należy wzmocnić działania informacyjne, w szczególności skierowane do młodzieży NEET znajdującej się w najtrudniejszej sytuacji, w tym młodzieży NEET na obszarach wiejskich, przede wszystkim poprzez wzmocnienie koordynacji między ministerstwami a publicznymi służbami zatrudnienia. Chociaż wiele państw członkowskich wskazało na znaczne postępy w zakresie podnoszenia kwalifikacji cyfrowych, niektóre państwa nadal borykają się z trudnościami. Odsetek pozytywnych przypadków opuszczenia w planowanym terminie programów gwarancji dla młodzieży poprawił się, ale w wielu przypadkach czas oczekiwania pozostaje zbyt długi. Zmniejszył się również wskaźnik objęcia młodzieży gwarancją. Konieczne jest zatem zwiększenie zdolności gwarancji dla młodzieży, tak by docierać do większej liczby młodych ludzi. Jeżeli chodzi o trwałość wyników, odsetek pozytywnych wyników po 6 miesiącach nieznacznie się zmniejszył, ale ogólnie w wielu państwach członkowskich nadal potrzebne są działania na rzecz poprawy jakości danych dotyczących działań następczych. Konieczna jest również poprawa w zakresie **mapowania**, ponieważ gromadzenie, udostępnianie i monitorowanie danych dotyczących młodzieży NEET jest postrzegane jako ważne dla działań następczych w kontekście środków przewidzianych w programach gwarancji dla młodzieży wdrażanych na szczeblu krajowym.

Utrzymują się znaczne różnice w jakości i skuteczności świadczenia usług.

Zaobserwowano przejście od świadczenia zindywidualizowanych usług do usług bardziej ogólnych, co wiąże się z ryzykiem uznania młodzieży NEET za osoby poszukujące pracy na ogólnych zasadach i pozostawienia biernej zawodowo młodzieży NEET samej sobie. Jest to kwestia niepokojąca w świetle wciąż dużej liczby młodzieży NEET znajdującej się w trudnej sytuacji, co stanowi problem w większości państw członkowskich. Istnieje potrzeba wzmocnienia **środków zapobiegawczych** i skoncentrowania się również na przedwczesnym kończeniu nauki.

Okres programowania Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) 2021–2027 jest okazją, by zmierzyć się z wyzwaniami, przed którymi stoją państwa członkowskie, w związku z czym należy przeznaczyć odpowiednie zasoby na innowacyjne działania i środki. Zwłaszcza w przypadku państw członkowskich o wielopoziomowym sprawowaniu rządów sprawiedliwy przydział zasobów i solidny system monitorowania mogłyby pomóc uniknąć ryzyka nierównomiernego wdrażania gwarancji dla młodzieży na całym obszarze. Z drugiej strony ważne będzie zapewnienie odpowiedniego finansowania krajowego w odniesieniu do wcześniejszych inicjatyw, które okazały się skuteczne we wspieraniu młodzieży NEET i wprowadzaniu jej na rynek pracy w sposób zrównoważony. W tym kontekście kluczowe znaczenie ma przejście od szerokiego wykorzystania środków finansowych z EFS+ do programowania krajowego. Ponadto zachęca się do dalszej wymiany dobrych praktyk między państwami członkowskimi oraz do dalszego organizowania projektów międzynarodowych.